

M. N. MŰZEM KÖNYVTÁRA
Hírlap-Könyvtár
Növedéknapió
1901. évi 305. sz.

Szerkesztőség iroda:

Nagy-Becskek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
Lová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Plettz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hova a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólítások intézendők.

Telefon 21 szám.

Nagybecskerek, 1901.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

XXX. évfolyam. 100. szám.

Előfizetési táblázat:

Egész évre ———— 24 kor
Félévre ———— 12 »
Negyedévre ———— 6 »
Egy hóra ———— 2 »
— Egyes szám ára 3 fill —

Hirdetőknek

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Csütörtök, május 2.

Kivitelünk kulcsa.

Budapest, 1901. május 1.

Szél Kálmán miniszterelnök lángoló szavai, hogy őt egy egész világ választja el a néppárt vezetőtől, még friss emlékezetben élnek ugyan, de ha feledésbe mentek volna is, egy epizód visszaidézi azokat emlékeztetünkbe. A néppárt egyik szónoka az Adria-vitában a függetlenségi pártot aposztrofálta és caodálátát fejezte ki a felett, hogy a párt nem támogatja elég erélyesen a néppártot az „Adria“ adómentessége ellen folytatott küzdelmében. E szemrehányásra Kossuth Ferenc felel az „Egyetértés“ben s többek közt ezt írja:

„Annyi bizonyos, hogy minél inkább igyekezik a néppárt úgy tüntetni fel az egész vitát, mintha ő vezetné, annál kevesebb hajlandóságot mutat a függetlenségi párt arra, hogy a vitából nagyobb részt követeljen magának; mert kétségtelenül igaz az, hogy a függetlenségi pártot és a néppártot egy végtelen mélységű tű választja el egymástól, mely ha nem lenne már természetesen is végtelenül mély, untig eléggé mélyitén országoserte a néppárti sajtó és a néppárti tevékenység.“

Visszautasítás ez in optima forma, a fegyvertestvérség oly lemondása és visszautasítása, melynek világossága mi kívánni valót sem hagy hátra és igen élénken emlékeztet Szél Kálmán említett brilláns szavaira, sőt mondhatjuk, hogy ugyanazt a gondolatot más alakban juttatja kifejezésre és még ki is egészíti, a mennyiben az egész világ előtt szemléltető módon mutatja be a néppárt teljes elszigeteltségét. Es ez a közelgő választások előtt csak hasznos lehet, mert lehetetlen, hogy bármely nemzetiségű választókra benyomás nélkül maradjon, hogy egy párt sem akar a néppárttal közösséget vállalni s így határ nélkül kell maradnia a néppárt leg-

ujabb taktikájának is, mely szerint szocialistának adja ki magát, midőn állítólag a szegény adófizetők nevében küzd az „Adria“ adómentessége ellen, így fogják fel ezt a remekművet mindenütt. A néppárti szónokok az adómentesség kedvezményét úgy állítják oda, mint valami hallatlan, rendkívüli dolgot, mint privilegiumot, mely az egyetlen kötelességek elvébe ütközik s a nemesség és papság 1848 előtt élvezett kiváltságaihoz hasonlít. Ilyen összehasonlítást csak jezsuita módon félrecavert agyvelő tehet, mely nem akarja felismerni azt a nagy különbséget, mely abban van, hogy a nemesség és papság adómentességét idő nem korlátozta, az nem volt összekötve bizonyos ellenszolgáltatásokkal, míg az „Adria“ adómentessége addig tart, mint a vele kötött szerződés és a szerződés tartama alatt is csak addig, ameddig a társaság a szerződésben kikötött kötelezettségeket lelkiismeretesen teljesíti. Az ilyen időhöz kötött és bizonyos feltételektől függő adómentesség különben nem képez semmi-féle újítást; új házaknak adómentességet adnak bizonyos időre; ha valaki új iparágat akar meghonosítani, nemcsak bizonyos ideig tartó adómentességet nyer, hanem készpénz segélyt is kap, sőt gyakran ingyen telket s még építőanyagot is a gyár felállításához az illető költségűl. Hogy miért, azt minden iskolágyerek tudja, tehát szükségtelen tovább magyarázni. De az „Adria“nak engedélyezett kedvezmények sem szorulnak további magyarázatra. Hegedüs kereskedelemügyi miniszternek valami tulságosan nagy munificenciát bizonyonyal nem lehet a szemére vetni; ha ennek dacára az „Adria“nak látszólag igen nagy beneficiumokat adott, ez azért történt, mert nemcsak a házási vállalatok mivoltát ismeri, hanem a múltból is levonja a helyes következtetéseket. Ha a néppárt gondolkozása szerint menne a dolog, akkor az

„Adria“ ugyanarra a sorsra jutna, mint annak idején a magyar Dunagőzhajózási társaság s rövid idő alatt odajutnánk, hogy az osztrák Lloydnak kellene sokkal nagyobb segélyt fizetnünk s e mellett mégis ki lennénk szolgáltatva Ausztriának. Lehet, hogy ez felelne meg a néppárt izlésének; de a Szél-kabinet és a szabadelvű párt, valamint a bennük bizó nemzet nem engedi, hogy idejusson a dolog, hanem még nehéz áldozatokra is kész, hogy azok a magyar vállalatok, melyek magyar érdekeket szolgálnak s Magyarországot gazdasági erejét gyarapítják, el ne csenevészedenek, sőt hogy viruljanak s egészséges alapon fejlődjenek. Hogy pedig az „Adria“ kiválóan magyar érdeket mozdít elő, az minden vitán kívül áll. Midőn a mostani kereskedelemügyi miniszter előde, br. Dániel Ernő az autonóm magyar vámtarifa ügyében szaktanácskozást tartott, egy előkelő osztrák lap nagy elbizakodottan azzal fenyegetőzött, hogy a magyar kivitel kulcsa az osztrákok zsebében van, Bodenbachnál megszűnik a magyar kormány hatalma! Nos, kivitelünk második kulcsát saját zsebünkben akarjuk tartani s hála gondos, erélyes és hazafias kormányoknak, nem is fogjuk azt kiadni kezünkéből: sem külső, sem belső ellenségeink kedvéért. P. C.

A Barnum-cirkusz Nagybecskereken.

Nagybecskerek, május 2.

Kell-e mondanunk, hogy napok óta egyébről sem beszél a becskereki ember, mint Barnumról; elkezdve a nagy plakátokon hirdett halvacsorától egészen a ma délelőtti karavánig, mindenek gondolkozása a nagy cirkuszra irányult.

Barnumék ma játszanak Nagybecskereken s a rengeteg nagy társulat négy külön vonaton érkezett a régi pályaudvarra. Több száz főre rugó közönség leste esti 9 óra óta az érdekes embereket és állatokat.

A „TORONTÁL“ tárcája.

Temetem a multat

Temetem a multat minden emlékével,
Édes gyönyörével, fájó keservével . . .
Gyászos egy temetés! Tele van sóhajjal,
Siró zokogással, szivetpő jajjal.

Hányszor megfogadtad, hányszor megesküdtél,
Hogy kivülem soha, senkit se szerettél,
Hogy enyém szivednek minden dobbanása,
Lobogó lelkednek égő lángolása.

Es én hittem Neked! . . . Bár ne hittem volna . . .
Annyi édes ábránd nem hullt von' most porba,
Nem kén' most siratom vesztett boldogságom,
Szétszakadt reményem, édes hajnal álmom.

Hazug volt a csókd, álnok a beszéded,
Gunykakaj volt — csengő — édes nevetésed . . .
Es én mégis hittem, mégis bíztam Benned . . .
Nem tudtam hogy álnok, hogy hamis a lelked.

Oda lett az álom, szétszakadt foszlányra,
Kihalt, rideg szívem sohse lobban lángra,
S míg a mult emléket temetem . . . temetem . . .
Ugy zokog, úgy sajog, úgy vérzik a lelkem.

Nagy Domokos.

A fatális arckép.

No hogy tetszik édesem? így szót a csak alig kéthetes ifju menyecske hivatalból hazatért férjéhez. Ugy-e jól elrendeztem butorszínkat és csinosabbat mutat a lakásunk, mint előbb? Csak ez a puzta fal bántja a szememet; ide még elférne egy kis kerület. Ha takarékoskodunk, idővel erre is kerül; aztán meg majd szebb függönyöket veszünk, kicseréljük régi képeinket, egy szőnyeget szerzünk, szóval majd megsegít

az Isten és nekünk is lesz olyan lakásunk, mint a Virágké.

En most is meg vagyok vele elégedve és tudom, hogyha a mama meglátogat bennünket, neki is megtetszik kis otthonkánk.

De apró! a mamáról szólván, eszembe jutott valami. Mikor a lakodalom után elbu csuztam tőle, majdnem az utolsó pillanatban átadta a pap nagybácsi arcképét és erősen meghagyta, hogy mihelyt lakásunkkal rendben leszünk, azonnal látogassam meg a nagybácsit, . . . ki tudja, hátha megőrül unokahúgának, hátha tőle is reméhetünk valamit?

Ha aztán eljön és meglátogat bennünket, és meglátja ezt a puzta füres falat, és ugy okosan elpéldálózok neki, hogy bizony nem szép ez az üres hely, de talán majd rásegít az Isten egy divánra . . . hátha gondol egy okosat? Már régóta tőpögeti a pénztét, meg se érzi az erszénye, ha egypár tízessel megkönnyebbül.

Tudod mit édes Ferkóm, a jövő vasárnapon parádéba vágjuk magunkat és meglátogatjuk.

Ferkónak, a szegény dijnoknak, megtetszett az ötletes idea és hamarjában elhatározták, hogy a legközelebbi vasárnapon megvizitelik a jó nagybácsit, akit csak hírből és az arcképe után ismertek.

Vasárnap a 10 órai mise után Ferkó és felesége benyitnak a bencés kolostor kapuján. A bejáratnál találkoznak a sekrestyessel és megkérdik tőle, itthon van-e és hol lakik a Narciss főtisztelendő ur? — A sekrestyés utbagazító válasza után szorongó szívvel törtetnek fel a lépcsőn és megállanak a 17-es számú ajtó előtt.

Mindegyikük elővette zsebkendőjét. A menyecske kifújta az orrát, a férj végigtörölte izgatottságtól gyöngyöző homlokát. Tipródtak a küszöb előtt, mindegyik talált magán és a ruháján igazítani valót. Végre is sok huzavona után a menyecskeben felkerekedett a bátorság, megkopogtatta és benyitotta az ajtót.

A főtisztelendő ur, egy oldalszakállas, kedves arcú tisztes öreg ur, barátságosan eléjük aietett vendégeinek és meg sem várva, hogy bemutatkoznak, karon fogta és elvezette őket kipárnázott székeihez.

Leültek mind a hárman és a bátrabb menyecske imígy indította meg a társalgást.

Innen-onnan már két hét óta lakunk itt Várhelyen. Férjem egész napon át a hivatalban van, nekem meg bőven kijut a házi dologból. Most már Istennek hála annyira-mennyire rendben vagyunk, s azt hiszem, arra is lesz időm, hogy a várost egy kissé megtekintsem.

Mert hát kedves nagybácsi, a mint tetszik tudni, egész életemet Nádkuton töltöttem, s ugyszólván alig mozdultam ki szülőfalumból.

Ezért érzem magamat olyan idegennek a városban. Mindenki ismeretlen előttem, senki sincs hozzám azzal a barátsággal, amit otthon annyira megszoktam. No de majd csak bele-törődöm valahogy a városi életbe is.

Nem veszi hát tőlem rossz néven kedves nagybácsi, ha ebben az ismeretlen világban elsőben is kedves rokonunkhoz, édes nagybácsihoz jövünk. Édes anyám kezét csókolgatja és nagyon lelkemre kötötte, hogy a mint csak tehetem, kedves nagybácsit rögtön meglátogassam.

De édes gyermekem, szólt közbe szeiden a főtisztelendő ur, maga alighanem tévedésben van. En nekem Nádkuton tudtommal

Ez a kíváncsiság Nagybecskerekben annál nagyobb volt, mert a tegnapi fővárosi lapokban azt olvastuk, hogy Szabadkán az előadás elmaradt és vagy 10 000 koronát kellett visszafizetni. Csakhamar kiderült azonban, hogy a szabadkai előadás nem a Barnum és Bailey bukása miatt maradt el, de még azért sem, amit néhány rossz-szájú ember terjesztett a városban, hogy a cirkuszosokat úgy leítették Bécs országban, hogy sem a talpukon, sem a fejükön állani nem tudtak, hanem azon okon, hogy akkora szellő fujdogált Szabadka városa táján, hogy Barnumék nem voltak képesek az ő saját külön városuknak olyan szilárdaságot kölcsönözni, amelyekre okvetlenül szükségük volt.

Hogy micsoda város az a Barnum fele város, arról csak annak lehet fogalma, aki ma reggel föláltozván a legkedvesebb hajnali álmát, kiment a pályaudvarra és végig nézte annak a csodálatos apparátusnak a működését, amelyhez foghatót ember sem nem látott, sem nem képelt. A harmadik külön vonat beérkezése után megkezdtek azok kirakását. A négy óriási vonatot, a mely 67 kettős kocsiból állott, hat órától egész fél 9-ig teljesen kirakták. Ezt a munkát leírni lehetetlen, oly hatalmas, oly nagyszerű.

Nyolcz óraker ütötték le az első kis vas szeget a vásártéren és 9 kor már az egész sátorváros készen állt, a melyből óriási méreteivel a cirkusz vált ki.

Első pillanatra egy kissé mégis szédül az ember, a hogy ebbe belép, oly nagyok az arányai, oly hatalmasak a méretei. Száz és száz tévékeny kéz dolgozott, kalapált. A főfelügyelő lóháton vágatott az egyik munkás csapatától a másikig, hogy utasításokat adjon. Gyorsan, de mégis biztosan, alaposan, pontosan folyik a munka. Tíz óraker a sátorváros berendezései is készen állottak.

A munkások déli ebédjéhez elfogyott más fél marha, 400 tojás, 300 liter tej, 400 kenyér, 150 kg. rizs és 500 kg. burgonya. Az amerikaiak is teljesen megegyeznek az európaiakkal abban, hogy a gyomruknek adják meg az elsőseget. A sátorváros első épülete a konyha volt. A vörös kocsikat még vontatták, a cirkusz szakácsa kuktaival már megkezdte működését. Megrakták a tüzet a hozzáfogtak a főzéshez.

A késztülődésnek rengeteg bámuló közönsége volt. Egész napon folytonosan hullámozott a tömeg s a vásártéren állandóan 8—10 ezer ember áldogált. A bejáratnál Laci konyhákat állítottak föl, ahol a fajusi nép elégitette ki éheségét és szomját. Főlemlítésre méltó, hogy a munkálatoknál Barnumék magyar munkásokat is alkalmaztak.

Száz és száz ember állt sorfalat végig az

aradáci uton, meg a szerb templom utcában s valóságos örömrivalgással fogadták, különösen a kicsinyek, a hatalmas elefántoknak, a kecses zeb-ráknak és annak a sok exotikus állatnak a bevonulását, amely egyik érdekes részét képezi a Barnum cirkuszának.

Egy jórésze az állatoknak természetesen zárt ketrecben vonult föl s a bámuló tömeg csak sejtette, hogy micsoda különlegességek rejtőznek a vászon függöny mögött.

Legérdekesebb volt az élet künn a vásártéren. Az amerikai szellem nem von olyan szigorú korlátot az ur és a szolgálta között. Együtt étkeznek, paroláznak egymással, a fölé és alárendeltség tekintetbe vétele nélkül beszélgetnek egymással. Ezért van olyan példás rend és fegyelem náluk.

Érdekes megnézni étkező helyiségüket, mely egy nagy sátorban van elhelyezve. Itt hatszázán étkeznek egyszerre. Középen van a konyha rész, ahol a szakácsok sütnék, főznek, előtte két óriási edényben állandóan forr a fekete kávé és a tea. Étkezés idején zsufolva van az étkező s mégis a legnagyobb rend uralkodik. Az emberek szótlánul ülnek helyükön, zaj, lármá, sehonnán se hallatszik. Mindegyik tudja, hogy megkapja a maga részét.

Érdekes az istálló is. Négy-százhusz ló van benne elhelyezve. A lovak csak úgy ragyognak a tisztaságtól, hogy öröm rájuk nézni. A cirkusz külön villamtelepe sem mindennapi látványosság. Két kisebb gép szolgáltatja az áramot.

A cirkuszi előadásokról szólva, itt is a rend az, ami megkapja a szemlélőt. A rendező csemetésére egy szempillantás alatt abbahagyják minden helyütt a mutatványokat, a következő pillanatban pedig már újak működnek. Minden elképzelhető fortélyt kihasználják arra, hogy a közönség figyelmét állandóan és folytonosan lekötve tartásák, amiben Barnumék utólrhetetlen mesterek.

Mindaz érdekes és szenzációs és emeli a különösségét a környezet, amely ásitva, bőnbőlve, visítva és ordítva szolgál a csudalényeknek keretül. Itt van a vidám majmocsokák, a pumák, a vízibakok, a gnuk, az antilopok, a gimek, a tapikok, zebra, kenguruk, kazuárok, emuk, pelikánok, oroszlanok, a tigrisek, hienák, jeges-medvék, lámák, zebuk és elefántok ketrece.

Tőlük az ut a cirkuszba vezet. Első pillanatra egy kicsit el is szédül az ember, amint belép, olyan nagyok az arányai, olyan hatalmasak a méretei. Óriási vászon lepel alatt akkora térség, hogy egyetlen szatéterünk szégyelheti magát. Ezernyi ember számára ülőhely, sürgés-forgás, kiabálás. De azért rendetlenség nincsen, a szolgálak úgy működnek, mint a katonáéknál. Mindenkit

utbaigazítanak, ezernyi szék között megtalálja az ember a magáét.

A Barnum cirkusz idejövetele nagy néptömeget vonzott a vidékről is. Minden irányból százával hozták a tetemes késéssel beérkezett vonatok a kíváncsiakat, akik ellepték az összes szállodákat és vendéglőket. Magánház is alig volt, ahol ne akadt volna egy-két vendég.

A délelőtti órákban a Barnumista művészek és művésznők négyes-ötös csoportokban voltak láthatók a korzón bámulva a kirakatokat s bámultatva magukat, akik tömérdek látkepes levelezőlapot vásároltak össze.

A délutáni előadáson zsufolásig megtelt a cirkusz, a rend mintaszerű volt. Erről azonban, valamint az esti előadásról lapunk holnapi számában referálunk.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 8 órától kezdve délig az urai részére nyitva van; fürdőgép részére kedden és pénteken délután 5 1/2 óráig; ugyanazon napokon este 6-tól 8-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

- Május 13. Torontálmegeyi községi és körjegyzők egy-lete közgyűlése.
 „ 14. Torontálvarmegei tavaszi közgyűlése.
 „ 14. D. u. közg. biz. ülés.
 „ 29. Torontál. közműv. egylet közgyűlése.

— **Növendék papok fölvétele.** Csanád egyházmegye főpásztorától, Dessewffy Sándor püspöktől vettük ma az értesítést, hogy a csanádi növendékpapok felvétele f. évi július hó 2. napján fog eszközölni. Pályázni szándékozóknak, kik az érettségi vizsgálatot kellő sikerrel kiállották és ép egészségesek, felhivatnak, hogy f. évi július hó 1 én délután a püspöki irodában személyesen jelentkezzenek és ott keresztlevelüket és érettségi bizonyítványukat bemutatásák.

— **Áthelyezés.** A m. kir. igazságügyminiszter Szombati Károly orosházi kir. járá-bírósggi írnokot a nagyikindai törvényszékhez helyezte át.

— **Vidéki hírlapírók nagy gyűlése.** Megirtuk, hogy a V. H. O. Sz. ezidei nagy gyűlése tárgyában Kulinyi elnök táviratilag hívta össze értekezletre az elnökség tagjait s a debreceni hírlapírói kart, hogy a nagy gyűlés megtartásának módosítási, megállapítását s az esetleg fennforgó akadályok elhárításáról vagy figyelembevételéről gondoskodjanak. A megbeszélések közvetlen érintkezést tevéen szükségessé, Kulinyi elnök és Szávay alelnök vacárnap Debrecenbe utaztak s a debreceni hírlapírói karral és a városi hatóság kiküldöttjeivel személyesen tárgyalták le az ügyeket. E tárgyalás eredményeként a gyűlés részletes programja a következő:

A közgyűlés pünkösöd másodnapján, máj. 27 én lesz.

A V. H. O. Sz. tagjai 26 án az esti vonattal érkeznek Debrecenbe s az „Angol királynő”-ben ismerkednek.

nincsenek rokonaim és bár nagyon örvendek annak a szerencsének, hogy hozzám fáradtak és látogatásukkal megtiszteltek, de hát — ne vegyék rossz néven — kötelességem volt az előbbi felvilágosítást megadni.

A menyecske és férje arcát gyenge pir futtatta el, kérdőleg tekintettek egymás szemébe és mindegyik kereste a rejtelmes helyzet ki bontakozó utját. Végre a menyecske lélekjelenlétéhez jutván, megszólal.

Kedves bácsi! En a Nadapy István lánya vagyok, édes anyám: Haragos Erzsé, a kedves nagybácsi első unokanővére. — Talán tetszik ismerni?

Mielőtt a főtisztelendő ur e kérdésre feleletet adhatott volna, egy két kopogtatás után megnyílik a cella ajtaja és belép egy szikár termetű, teljesen csupasz arcú másik főtisztelendő ur, jó reggelt kíván a kis társaságnak és ezzel a kérdéssel fordul a vendégei között ülő rendtársához: Ha tudtam volna édes Timóth barátom, hogy kedves vendégeid vannak, nem zavartam volna meg szórakozásodat. O semmi baj, válaszolt Timót, sőt nagyon örvendek látogatásodnak kedves Narciss. Halld csak, úgy rémlik előttem, hogy te hajdanában többször emlegetted Nádikut, ez a kis ténsasszony oda való, és nekem, mintha rokona lennék, tiszteletet hozott ott lakó szüleitől.

A kis menyecske alatt ingott a föld, rettetes zavarában azt sem tudta, mi tevő legyen; szólni akart, de nem tudott, gondolatjai összekuszálódtak kétkező lelkében. Zavara csak nőtt, amidőn révedező pillantásai a szikár termetű szerzetes fürkésző tekintetével találkoztak és tehetetlenül állott a gyötrő kérdés előtt: hogy hát tulajdonképpen

hol is van ő most? A lakásukon levő arckép szerint az a Narciss, akinél vannak és ime őt Timóthnak szólítják; de ha az arckép Narcissa csakugyan Timóth, akkor hogyan utasította őket a sekrestyés mégis Timóthhoz, mikor ők a Narciss urat keresték? Keserves tépelődései közben megszólalt az ímént belépett főtisztelendő ur: Ugy van Timóth, én ismerős vagyok Nádikuton és van is ott egy kedves unokahugom, akit, bár már husz éve nem láttam, nagyon szeretek. Haragos Bőskének hívják és a Nádapy Bódi fiához ment nőül.

En vagyok a lánya, Nádapy Mariska, itt meg az uram, Kincses Ferenc, akinek két hét óta vagyok a felesége.

No hát édes Mariska, akkor maga az én hugom, örülök, hogy megismertem, bizonyosan ajtót tévesztettek, azért nyitottak be Timóth barátomhoz.

A menyecske férjére tekint és így szól: Ugy-e én értettem jól: a sekrestyés a tizenkettedik s nem a tizenhatedik ajtót mondta. Igaza van kis hugom, én a 12 es szám alatt lakom, fáradjanak csak hozzám, ott majd elbeszélgetünk az otthonlevőkről.

De fő tisztelendő urak, szólt hosszú léletzetvétel után a menyecske, igaz, hogy a Timóth főtisztelendő ur nem ismeri el a rokonságunkat, de azért én mégis csak azt hiszem, hogy a Timóth főtisztelendő ur téved, mert nem a Narciss főtisztelendő ur az én nagybátyám, bár ezt ő maga is szivesen elfogadja, hanem ő, — igen a Timóth főtisztelendő ur.

Hogyan kis hugom? szólt Narciss.

Csak úgy, hogy édes anyám egy arcképet adott és azt mondta: ez a pap nagybátyád arcképe. Már pedig az arckép szakasztott

mása a Timóth ur képének; ott is van oldal-szakál, azon is hajlott az orr.

Timóth jóízű nevetésbe tört ki e felvilágosítást hallván és a nevetésből nem jutott szóhoz: Narciss ajakára is mosolyt csalt a visszaemlékezés és Timóth helyett ő oldotta meg a rejtelmes csomót.

Édes Mariska, ép az az arckép bizonyítja, hogy te nem a Timóth barátom huga vagy, hanem az enyém!

Három-négy éve annak, hogy édes anyádtól levelet kaptam. Arra kért, hogy végre valahára, ha már személyesen nem megyek el Nádikutra, küldjem meg neki többször megígért arcképetem.

En már régebben megfogadtam, hogy soha képiró elé nem ülök; életemben egyszer tettem meg, azt is keservesen megbántam. Majd egyszer elmondom, hogy miért.

Elég az hozzá, arcképem nem volt; de hogy édes anyádnak, az én jó és kedves Bőske hugomnak kérését teljesítem, elpanaszoltam a dolgot Timóth barátomnak és elkértem az ő arcképét. Ezt aztán elküldöttem édes anyádnak azon hiszemben, hogy ha az arc nem is az enyém, de a ruhája teljesen egyezik az enyémmel, és ha rátekinetek és megemlékeztek rólam, a megemlékezés mégis csak nekem szól, nem pedig Timóthnak.

Igy áll a dolog, kedves hugom; a mit most már magam is restellek, s hogy megkaphassa édes anyád arcomnak az igazi képét, megszegem fogadásomat és még ma elmegyek a fotografushoz.

Most jertek hozzám egy kis beszélgetésre ..

Kardos Kálmán.

Mánap 27-én d. e. 9 órakor igazgatósági ülés, d. e. 10 órakor közgyűlés a keresk. akadémia dísztermében.

Déli 12 órakor a V. H. O. Sz. tagjai Szávay Gyula alelnök kíséreléssel megkoszorúzzák Csokonai szobrát.

Déli 1 órakor Debrecen város ebédet ad a hírlapírók tiszteletére a „Biká”-ban.

Délután a debreceni nagyerdőben a néptünnep megtekintése.

Kedden a városnak és intézményeinek bejárása. Hortobágy.

— **Megérkezett a május.** Virágzó május elseje csak a poéták szemében olyan virágos és illattal terhes. A földön járó többi közönséges ember egészen más szemmel nézi ezt a hónapot. Az anyagi részét tekintve, haragos felkiáltó jel gyanánt figyelmet bennünket május e szép napja, hogy ma házbér fizetés és hurcolkodás ideje vagyunk. Nem épen kellemetes sor, mikor meg kell nyitni a bugyellárist s elő kell abból kotorászni az összegyűjtögetett koronákat, hogy gyenge áldozatként odahelyezzük azokat szép sorjában a haragos házi asztalára. Ez az egyik árnyoldala a napnak. A másik pedig a hurcolkodással járó kellemetlenség, a törés, zuzás, cselédek, napszamosokkal és hordárokkal való pörlekedés. Egyébiránt május elseje elég tisztességesen viselkedett, a nap is úgy ragyogott, mint azt a kirándulók szeretik a becskerei munkások, kik legnagyobb részben ünnepet tartottak, kifogástalanul jártak-keltek. Csak az újságolvasó ezerfeji szörnyeteg nem szereti ezt a napot, mert egész nap nem jut hírlaphoz. Ne érje nagyobb baj sohasem.

— **Az éneklő madarak védelme.** A hivatalos lap legutóbbi száma közli a földművelési miniszternek valamennyi törvényhatósághoz intézett rendeletét, melyben a miniszter a mezőgazdaságra nézve hasznos állatok védelmét rendel el, illetőleg a madarak összefogdosását, fészkeik elszedését szigorúan tiltja. Aki a rendeletben felsorolt madarakat pusztítja, fészkeiket meg rabolja, kibágást követ el és az 1894. XII. t. c. 95. §-ába ütköző kibágást követ el s mint ilyen 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtható. A rendelet részletesen felsorolja a megkímélendő hasznos éneklő madarakat, amelyek közt befoglatatnak a fecskék, bibicék, billegetők, cinkék, pocsirták, rigók, fülemilék, pintyek, harkályok, kenderikék stb. Rendezett tanácsu városokban, tehát Nagybecskereken is, az ilyen kibágások elbírására első fokban a rendőrkapitányság illetékes Ime, Darányi miniszter nagy tehetsége, erős keze nem csupán az ország nagy gazdasági kérdéseit juttatja egymásután megoldásra, hanem nemcsak szívének szeretete kiárad a kis éneklő madarakra is. Ez a gyöngéd szeretet époly dicsérete a nagyminiszternek, mint hatalmas gazdasági sikerek. Mert a szívét dicséri meg. Vajha a miniszter szívéből kiáradó szeretet lángra lobbanna mindenki szívében. Akkor újra megnepeül a természet a levegő élénk, vidám kis muzsikusaival, gyönyörűségére és hasznára a minden teremtmények földi urának, az embernek.

— **Nyomdászok mulatsága.** A nagybecskerei könyvnyomdászok szakegylete sikerült kedélyes estélyt rendezett május elseje alkalmából az Ellmer féle helyiségben, amelyen minden talpalatnyi helyet betöltött a közönség. A polgári dalárda énekszámai és az ügyesen előadott magánjelenetek folytonosan derűltségben tartották a jelenvoltagekat, amit fokozott az Abrányi Emil által irt vigjátéknak, a „Végrehajtónak” valóban sikerült előadása. Az összes szereplők kitétek magukért. Tapsokban természetesen nem volt hiány. A társaság a hajnali órákig együtt maradt kedélyes s fesztelen szórakozással töltve az időt.

— **Szabadlában.** Egy ismert kriminalistánk szobájába öreg atyafi kopog be. Az imént még együtt jártak a büntető törvényszéknél, ahol a magyarnak egy kis ügyesbajos dolga volt, holmi verekedés miatt. Szerencsére felmentették és annál különösebb, hogy még mindig ott időzik az ügyvédje körül.

— No, mi a baj? kérdezte a fiskális.
— Itt van baj az írásban — mondja az atyafi, és mutatja a felmentő végzést. — Az áll itt, kérem, — magyarázta tovább — hogy szabadlában levő vádlott...
— Nos, hát aztán?
— Hát nem vagyok én szabadlában, hiszen már tíz éve, hogy feleségem van odahaza, — instálom.

— **Tiszteljed atyádat és anyádat.** A tizparancsolat negyedikét úgy látszik vagy meg sem tanulta, vagy elfeledte már Szűcs András sándoregyházi lakos, ki édesanyját Szűcs Jánosné annyira elverte, hogy hosszabb ideig fogja

az ágyát nyomni. A rossz fiut feljelentették a bíróságnál.

Különös kedvezményt nyújt oly osztály-sorsjegyvásárlóknak, kiknek sorsjegyei ki nem huzatnak az ország legnagyobb osztálysorsjegyelárusító helye: a Nemzeti pénzváltó-részvénytársaság Budapestén. Prospektust a nevezett intézet kívánatra ingyen és bérmentve küld.

TAVIRATOK.

Az összeférhetlenségi bizottságból.

Budapest, május 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága tegnap délután 5 órakor tartotta ülését, a melyen Széll Kálmán miniszterelnök kijelentette, hogy elvileg helyesli, hogy az összeférhetlenségi törvény a főrendiházra nézve is kiterjesztésnek, de helyteleniténé a junktimot a főrendiházi és képviselőházi összeférhetlenség szabályozása közt. Kimondatni kívánja a törvényben, hogy a főrendiházra nézve az inkompatibilitást külön törvény fogja szabályozni. A bizottság így értelemben határozott.

Párbajozó diákok.

Budapest, május 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az egyetemi botrányokból kifolyólag ma reggel Tóth Aladár és Krábl Vilmos joghallgatók közt pisztolypárbaj volt sebesülés nélkül. Tóth ezután Háj Sándorral kardpárbajt vívott, amelyben mindketten könnyebb sérülést kaptak.

A braganzai herceg váltója.

Budapest, május 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) A braganzai herceg váltója ügyében a kir. tábla mai ülésében helybenhagyta a törvényszék ítéletét, amely szerint Varga Antal három, Lefkovits Lukács harmadfél évi fegyházat kapott.

Lemondott köztársasági elnök.

Budapest, május 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Valparaiso-ból sürgönyzik: Erzuriz, Chile köztársaság elnöke, egészségi okokból állásáról lemondott.

Megégett munkások.

Budapest, május 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bombayból jelentik: Amreliben a gyapotsajtó mőhely teljesen leégett. Harminezöt munkás bentégett. Khangaonban hasonló tüznél tizennégy munkás vesztette életét.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1901. május 2.

A készárutizlet hivatalos árjegyzései:

Buza	kölös	50 kilogr. ára		50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig	kor-tól	kor-ig
Bánsági	6	7.50	7.60	8.00	0.—
Tiszavidéki	7	7.65	7.75	8.05	8.15
Pestvidéki	7	7.65	7.75	8.05	8.05
Bácskai	7	7.65	7.75	8.00	0.—
Rozs	uj	elsőrendű	70—72	7.50	7.65
		másodrendű	—	7.40	7.50
Árpa		takaromány	60—62	6.35	6.65
		égetni való	62—64	6.—	6.20
		sőrfőzésre való	64—66	0.—	0.—
Zab		—	39—41	6.50	6.70
Tengeri	ó	bánsági	—	0.—	0.—
		másnéni	—	5.35	5.40

Határidő-üzlet.

Budapest, május 2 (A nagybecskerei Lloyd-társulat távirata.) Buzában erős kínálat mellett mérsékelt vételkedv uralkodott. A határidőüzlet jegyzései déli záratkor a következők voltak.

Buza májusra	7 54—7 55
„ októberre	7 69—7 70
Magyar buza októberre	7 74—7 75
Rozs októberre	6 70—6 71
Zab májusra	5 58—5 60
Tengeri májusra	5 30—5 31
„ októberre	5 38—5 39

Vonatok érkezése és indulása

Nagy Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekéről.

Ervényes 1901. április hó 1-től.

Erkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:
Zombolyáról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Pancsováról: délelőtt 7 óra 55 p.; délután 5 óra 55 p.
Temesvárról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Vercséről: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Alibunárról: este 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.
Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:
Zombolyára: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 30 p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Vercsére: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Alibunárra: reggel 8 óra 25 p.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 59 p.; délután 5 óra 10 p.
Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 6 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 45 p.; este 7 óra 05 p.

Nyiltter.*

A n. é. közönséghez!

Tudomásomra jutott, miként több oldalról azon valótlán hírek keringenek, mintha vendéglőm helyiségei csupán csak a kaszinó-tagoknak államanak rendelkezésére, indítva érzem magamat ezért kijelenteni, hogy a kaszinó olvasó és játéktérmen kívül a n. é. közönség rendelkezésére állnak ugy a kaszinó éttermei, valamint a kerti helyiség s annak kiegészítő részét képező nyári étkező.

A midőn ezt a n. é. közönség hecses tudomására hozni szerencséttem, egyben kérem szives támogatását.

Tisztelettel

Marcoin Jenő,

kaszinó-vendéglős.

481—3.3

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Krondorfi
alkálikus természetes savanyuviz

MINT NYÁLKA OLDÓ SZER

ugy magában mint meleg tejjel vegyítve KÖHÖGÉSNÉL, REKEDTSÉGNÉL.

TÜDŐHURUTNAL stb.

legjobb gyógyiskerrel ajánlatik.

NEHÉZEN EMÉSZTŐ, GYOMORHURUTNAL KITÜNŐ HATASA VAN! 83—25.15

FŐRAKTÁR: ARMBRUSTER JÓZSEF czégnél.

Most jelent meg a francia eredeti kiadással egyidejűleg!

ÖT ÉV ÉLETEMBŐL.

Irta

Dreyfus Alfréd.

A 318 lapra terjedő vaskos kötetben Dreyfus Alfréd saját maga írta meg öt évig tartó szenvedéseit. Ez emlékiratban meg van Dreyfus Alfréd elítélésének, lefokozásának, hazatérésének története, ürdög-szigeti rabságának Naplója, feleségével folytatott levelezése stb. nyolcz eredeti rajzzal és kézirással. (435—5 1)

Ára 3 korona 50 fillér. Kapható az Orsz. Közp. Községi Nyomda R.-T.-nál Budapesten, VI., Váci-körút 61. sz. és minden könyvkereskedésben.

* Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.



Rohitsch Sauerbrunn
GYÓGYFÜRDŐ.

Elismert gyógyhely gyomor-, máj- és vesebajokban, cukor-betegség, epekő, torok- és gégehurutbántalmakban szenvedők számára.

Prospectusokkal szolgál az igazgatóság.
Déli vasútállomás: Pölschach
GYÖNYÖRŰ NYÁRI TARTÓZKODÁSI HELY.

375-10.5

Torontálvármegye alispánjától.

17629. szám 1901.

432-2.2

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törvényhatóságánál üresedésben levő évi 2640 kor fizetés és 400 korona lakbér illetményvel javadalmazott I. oszt. árvaszéki ülnöki, nemkülönben a választás folyamán esetleg üresedésbe jövő más állásra ezennel pályázatot hirdetnek.

Felkérem pályázni kívánókat, hogy az 1883. évi I. t.-c.-ben elírtak szerint felszerelt pályázati folyamodványokat f. évi május hó 12-éig bezárólag a vármegye főispánja, mélt. zombori Rónay Jenő kir. tanácsos urhoz címezve hozzám nyujtsák be.

Nagybecskereken, 1901. évi április 28-án.

Dr. Dellimanics,
alispán.

Tisza-Hegyes község előljárástól.

1087. szám 1901.

434-3.2

Hirdetmény.

Tisza-Hegyes község előljárástól részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a község határában körülbelül 8000 hold területen gyakorolható vadászati jog f. évi május hó 15-én d. e. 9 órakor Tiszahegyes község házában 1901. évi július hó 1-iki kezdettel 6 egymásután következő évre nyilvános árverésen haszenbérbe fog adni. Évi haszenbér kikiáltási ára 200 korona. Mely árverésre az árverezni szándékozók ezennel meghivatnak azzal, hogy az árverési feltételek a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Kelt Tisza-Hegyesen, 1901. évi április hó 25-én.

Grézlo D. Gyula,
jegyző.

Alexity,
bíró.

450. szám 1901.

437-3.2

Árlejtési hirdetmény.

Öregfalu község képviselő testületének 1899. évi július hó 8-án 2. kgy. szám alatt hozott és törvényhatóságilag jóváhagyott határozata alapján a községi iskolának felépítésére szükséges munkálatok kivételére f. évi május hó 11-én d. e. 9 órakor Öregfalu község házában írásbeli ajánlattal összekötött szóbeli árlejtés fog tartatni.

Kikiáltási ár 6213 korona 29 fillér, melynek 10% át árlejtetni szándékozó bántpénz fejében az árlejtés megkezdése előtt letenni tartozik, a zárt írásbeli ajánlatok pedig 1 koronás bélyeggel ellátva szintén az árlejtés megkezdése előtt nyujtandók be a községi előljárástól.

Az építkezési terv, költségvetés és feltételek naponta a hivatalos órák alatt a községjegyzői irodában megtekintheők.

Öregfalu, 1901. évi április hó 29-én.

A községi előljárástól.

Egy új bicycli (Waffenrad) olcsón kapható.

Bővebbet megtudhatni
GRÜN SIMON és FIA
börkereskedésében. 439-3.1

Eladó.

Egy teljesen új, elegáns

gig

jutányos áron eladó.

Bármikor megtekinthető. — Értekezni lehet naponta 9-2 óráig a vármegyeháza I-ső emelet 14. sz. a. 430-5.3

Két szoba, konyha és a szükséges mellékhelyiségekből álló

=lakás=

azonnal kiadó.

Zápolya-utca 1. szám alatt.

419-x.5

PIERRÉ JÁNOS első nagybecskereki mű-selyem-

festő és vegytisztító intézete,

Mária Terézia-utca 2008 sz. (saját házam),
fiók-üzlet Gizella-part, Kurländer-udvar.

T. cz.

Szíves tudomására hozom, hogy „mű-selyemfestő és vegytisztító intézetemet“, melyben bármily kényes színű és gazdag díszítésű női, gyermek és férfi ruhák, bali öltönyök, köpenyek, tisztí egyenruhák, színházi jelmezek, nyakendők, stb. legújabb találmányu cs. és kir. szabadalmazott s a milleniumi kiállításon kitértetett vegyi tisztító gépemek eddig el nem ért eredményekkel egészben tisztíthatnak és a vegyileg tisztított ruhák eredeti színe, fénye és alakja megmarad, továbbá színehagyott ruhák bármely színre átfestetnek és mintázthatnak, plüsch és bársonyok gőzölésre elfogadtatnak, csipkék és csipkefüggönyök tisztíthatnak és festetnek, 1901. évi május hó elsejével saját házamba, Mária Terézia-utca 2008. sz. áttettem.

Midőn még azon kéréssel fordulok a nagybecsü közönséghez, hogy az eddig nyert bizalommal továbbra is szerencsésültesen, szíves pártfogásába ajánlom magamat.

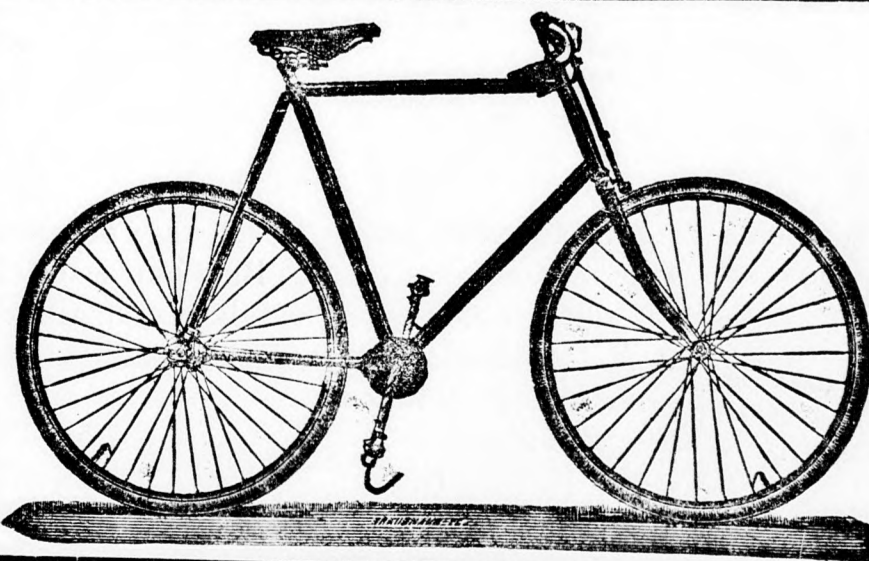
Kiváló tisztelettel

Pierré János,

Azelőtt: Korona-utca, Kurländer-ház. — Most: Mária Terézia-utca 2008. sz. alatt.

A jóból a legjobbat!

☛ Kerékpár-kellékek mindig raktáron. ☛



☛ Javitó műhely. ☛

Novák J. C., Nagybecskerek.

Csak elsőrendű kerékpárokat tartok raktáron, melyek a világpiacra és szakemberek által legjobb minőségűeknek elismertettek, u. m.: „Waffenrad“, „Dürkopp“, „Helical-Premier“, „Noricum“ (lánc nélküli, kitűnő minőség).

(286-46.14)